VIKIPEEDIA

Paitji keel

See artikkel vajab toimetamist. *(Juuni 2015)*
Palun aita artiklit toimetada (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Paitji_keel&action=edit). (Kuidas ja millal see märkus eemaldada?)

Paitji keel (Paici, Ci, Paaci, Pati, Ponerihouen keel) kuulub Austroneesia keelkonda täpsemalt Melaneesia keelte hulka ning on üks Uus-Kaledoonia keeltest

Paitji keelt räägitakse Uus-Kaledoonias, ida rannikul Poindimiest Ponerihoueni, lääne rannikul Kones, Poyas ja ka sisemaal. Paitji keel kasutab [[ladina tähestiku}].[1] Jacques Pourouda tõlkis Uue Testamendi Paitji keelde, sellega läks aega 24 aastat.[2]

Paitji (Paici)	
Kõneldakse	Uus-Kaledoonia
Piirkonnad	Räägitakse ida rannikul Poindimiest Ponerihoueni, lääne rannikul Kones, Poyas ja ka sisemaal.
Kokku kõnelejaid	7250
Keelesugulus	Austroneesia ▪ Melaneesia
Ametlik staatus	
Ametlik keel	Uus-Kaledoonia
Keelekoodid	
ISO 639-1	pri

Sisukord

Arvsõnad Paitji keeles
Vokaalid
Konsonandid
Keelenäited
Viited

Arvsõnad Paitji keeles

Numbrid

Arvsõna	Paitji keeles
üks	caapwi
kaks	êrêilû
kolm	êrêcié
neli	êrêpëpé
viis	caa kârâ î-jè
kuus	caa kârâ î-jè görö caapwi
seitse	caa kârâ î-jè görö êrêilû
kaheksa	caa kârâ î-jè görö êrêcié
üheksa	caa kârâ î-jè görö êrêpëpé
kümme	du î-jè

Esimesel neljal numbril ei ole lisatähendust edasi aga on numbrid seotud erinevate keha osadega :käed (î), jalad (â) inimene (âboro), või terve keha. Number 5 tähendab näiteks üks kahest käest ja number 10 mõlemad käed. Numbrid 6-9 moodustatakse nii, et liidetakse numbrile 5 sõnaga görö esimesed neli numbrit. See tähendab seda, et 5+1 = 6 caa kârâ î-jè(5) görö(+) caapwi(1)[3]

Vokaalid

Paitji keeles on 10 mittenasaalset häälikut ja 7 nasaalset vokaali. Paitji on üks vähestest Austroneesia keeltest, mis on tonaalne.

NASAALSED VOKAALID
PAITJI KEELES

ì	ē	ã	ő	ű	ɯ˜	ʌ˜

VOKAALID PAITJI KEELES

i	e	ɛ	a	ʌ	u	o	ɔ	ɯ	ɤ

Paitji keeles on kasutusel 3 erinevat tooni. Kõrge, keskmine ja madal.kõrge [´], keskmine [¯] ja madal [`] . Tavaliselt jäetakse madalad toonid märkimata. On olemas ka toonita häälikuid, need on häälikud kus toon on arusaadav eelmisest häälikust. [4] Sõna järg lauses: VOS - tegusõna, sihitis, alus [1]

Konsonandid

Konsonandid

	Huulhäälikud	Labialiseeritud Huulhäälikud	Ige-hammashäälikud	Kõva suulae häälik	Pehme suulae häälik
Sulghäälikud	p	pʷ	t	c	k
Helilised eelnasaalsed sulghäälikud*	mb	mbʷ	nd	ⁿɟ	ŋg
Nasaalsed häälikud	m	mʷ	n	ⁿ	ŋ
Poolvokaalid		w	l		
Värihäälikud			ɾ		

[4].

- Helilised eelnasaalsed sulghäälikud on foneetiline jada nasaalsetest ja tõkestavatest häälikutest mis käituvad fonoloogiliselt nagu üksikud konsonandid.

Keelenäited

ācēē -jah, okei

pópáa- vihm

kóó-külm

pāɾāwē – nahk

ɾʌ- nemad

cá-ahi

Bwëcu- tere

Boyu – Tere !

Bë pââ pë- Kuhu sa lähed?

ru pi-tùra wë Pwâdé mâ Ûtê -Pwâdé ja Ûtê räägivad üksteisega

Viited

1. http://www.ethnologue.com/language/pri
2. http://isles-of-the-sea.org/updates/paici-new-testament-in-final-stages/
3. http://www.languagesandnumbers.com/how-to-count-in-paici/en/pri/
4. http://www.linguistics.ucsb.edu/faculty/gordon/paicivowels.pdf

Pärit leheküljelt "https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Paitji_keel&oldid=4204845"

Selle lehekülje viimane muutmine: 14:14, 1. juuni 2015.

Tekst on kasutatav vastavalt Creative Commonsi litsentsile "Autorile viitamine + jagamine samadel tingimustel"; sellele võivad lisanduda täiendavad tingimused. Täpsemalt vaata Wikimedia kasutamistingimustest.